Príklady z LS 1. časť

1. Zobrazenia a operácie

1. Zistite, či dané zobrazenia sú injektívne, surjektívne alebo bijektívne.

a)
$$h_1: \mathbb{Z} \to \mathbb{Z}$$
, $h_1(x) = 2x$, [i]
b) $h_2: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$, $h_2(x) = 2x$, [i,s,b]

b)
$$h_2: \mathbf{K} \to \mathbf{K}, \quad h_2(x) = 2x,$$
 [1,8,b]

c)
$$h_3: \mathbf{R} \to \mathbf{R}, \quad h_3(x) = x^2,$$
 []

d)
$$h_4: \mathbf{R}^+ \to \mathbf{R}, \quad h_3(x) = x^2,$$
 [i]

e)
$$h_5: \mathbf{R} \to \mathbf{R}^+ \cup \{0\}, \quad h_5(x) = x^2,$$
 [s]

f)
$$h_6: \mathbf{R}^+ \to \mathbf{R}^+$$
, $h_6(x) = x^2$ [i,s,b]
g) $h_7: \mathbf{R} \setminus \{2\} \to \mathbf{R}$, $h_7(x) = \frac{3x+1}{x+2}$, [i]

f)
$$h_6: \mathbf{R}^+ \to \mathbf{R}^+$$
, $h_6(x) = x^2$ [i,s,b]
g) $h_7: \mathbf{R} \setminus \{2\} \to \mathbf{R}$, $h_7(x) = \frac{3x+1}{x-2}$, [i]
h) $h_7: \mathbf{R} \setminus \{2\} \to \mathbf{R} \setminus \{3\}$, $h_7(x) = \frac{3x+1}{x-2}$. [i,s,b]

2. Zistite, či dané operácie sú komutatívne, asociatívne a či majú neutrálny prvok.

a)
$$\star : (\mathbf{R}^+)^2 \to \mathbf{R}^+, \ a \star b = a^b,$$
 [-]

b)
$$\Box: N^2 \to N, \ a \Box b = b,$$
 [a]

c)
$$\triangle: \mathbb{N}^2 \to \mathbb{N}, \ a \triangle b = a,$$

d)
$$f: \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}, f(x, y) = x + y + 1.$$
 [k, a, -1]

3. Na množine N máme definované tri binárne oprácie + (štandardné sčitovanie), $\square: a \square b = b, \Delta: a \triangle b = a$. Zistite, ktorá operácia vzhľadom ku ktorej je distributívna.

2. Výroková logika

- 1. Určte pravdivostnú hodnotu výroku a napíšte jeho negáciu.
 - a) $\forall x \in \mathbf{R} \exists y \in \mathbf{R} \quad 3x 6 > 2y$,

b)
$$\exists y \in \mathbf{R} \ \forall x \in \mathbf{R} \quad \exists x = 6 \times 2y$$

$$[1, \exists x \in \mathbf{R} \ \forall y \in \mathbf{R} \ \exists x - 6 \le 2y]$$
$$[0, \forall y \in \mathbf{R} \ \exists x \in$$

b)
$$\exists y \in \mathbf{R} \ \forall x \in \mathbf{R} \ 3x - 6 > 2y$$
,

$$[0, \forall y \in \mathbf{R} \ \exists x \in \mathbf{R} \quad 3x - 6 \le 2y]$$

c)
$$\exists x \in \mathbf{R} \ \forall y \in \mathbf{R} \ xy \le y^2$$
,
d) $\forall y \in \mathbf{R} \ \exists x \in \mathbf{R} \ xy \le y^2$,

[1,
$$\forall x \in \mathbf{R} \exists y \in \mathbf{R} \quad xy > y^2$$
]
[1, $\exists y \in \mathbf{R} \quad \forall x \in \mathbf{R} \quad xy > y^2$]

e)
$$\forall x \in \mathbf{R} \ \forall y \in \mathbf{R} \ xy \le y^2$$
.

$$[0, \exists x \in \mathbf{R} \ \exists y \in \mathbf{R} \quad xy > y^2]$$

- 2. Napíšte negáciu výrokov
 - a) $\exists m \in \mathbb{N} \ \forall n \in \mathbb{N} \ (m \ge 4 n \lor m + n \text{ je párne číslo}).$

$$[\forall m \in N \exists n \in N \quad (m < 4 - n \land m + n \text{ je nepárne číslo})]$$

b) $\forall m \in N \ \exists n \in N \ (m \ge 4 - n \Rightarrow m + n \ \text{je párne číslo}).$

$$[\exists m \in N \ \forall n \in N \ (m \ge 4 - n \land m + n \text{ je nepárne číslo})]$$

3. Zistite, či výroková formula b je tautológia, kontradikcia alebo splniteľná formula

a)
$$b = p \vee \overline{p}$$
, [taut.]

b)
$$b = p \wedge \overline{p}$$
, [kontr.]

c)
$$b = (p \Rightarrow q) \Rightarrow p$$
, [spln. f.]

d)
$$b = (p \land (p \Rightarrow q)) \Rightarrow q$$
, [taut.]

e)
$$b = (\overline{(p \Rightarrow q)} \lor r) \Rightarrow (p \lor q \lor r),$$
 [spln. f.]
f) $b = ((p \land \overline{s}) \lor (p \land q) \lor (\overline{p} \land \overline{r} \land s)) \Leftrightarrow ((\overline{p} \land \overline{s}) \lor (\overline{p} \land r) \lor (p \land \overline{q} \land s)).$ [kontr.]

- 4. Zistite, či formuly *a*, *b* sú tautologicky ekvivalentné.
 - a) $a = p \Rightarrow (q \Rightarrow r), b = (p \Rightarrow q) \Rightarrow r,$ [nie]
 - b) $a = \overline{p}$, $b = \overline{p} \Rightarrow (q \land \overline{q})$, [áno]
 - c) $a = p \Rightarrow q, b = (p \land \overline{q}) \Rightarrow (r \land \overline{r}),$ [áno]
 - d) $a = p \Rightarrow (q \Rightarrow r), b = (\overline{p} \lor \overline{q} \lor r).$ [áno]
- 5. Pomocou tabuľky tautologických ekvivalencií dokážte, že formuly *a*, *b* sú tautologicky ekvivalentné.
 - a) $a = p \Rightarrow q$, $b = \overline{q} \Rightarrow \overline{p}$,
 - b) $a = (\overline{(p \lor q)} \Rightarrow (q \lor \overline{r})) \land (p \lor q), \quad b = p \lor q,$
 - c) $a = (p \Rightarrow q) \Rightarrow r$, $b = (p \lor q \lor r) \land (p \lor \overline{q} \lor r) \land (\overline{p} \lor \overline{q} \lor r)$.
- 6. Zistite, či uvedené množiny sú úplnými systémami logických spojok

a)	$\{\overline{}, \vee, \wedge, \Rightarrow\},$	[áno]
----	---	-------

c)
$$\{-, \wedge\}$$
, [áno]

f)
$$\{\vee\}$$
, [nie]

7. Vyjadrite $(p \land \overline{q}) \Rightarrow q$ pomocou $\{\overline{\ }, \lor\}$ a pomocou $\{\overline{\ }, \Rightarrow\}$. $[\overline{p} \lor q, (q \Rightarrow p) \Rightarrow q]$

3. Relácie

- 1. Na množine $A = \{1, 2, 3, 4\}$ definujte reláciu, ktorá je
 - a) reflexívna, symetrická a nie je tranzitívna,
 - b) reflexívna a nie je symetrická ani tranzitívna,
 - c) reflexívna, antisymetrická a nie je tranzitívna,
 - d) symetrická, tranzitívna a nie je reflexívna ani antisymetrická,
 - e) tranzitívna a nie je reflexívna ani symetrická,
- 2. Zistite, či relácia ϱ na množine \mathbf{R} je reflexívna, symetrická, antisymetrická, tranzitívna, ak

a)
$$\rho = \{(x, y); y = x^2\},$$
 [a]

b)
$$\rho = \{(x, y); x < y\},$$
 [a,t]

c)
$$\rho = \{(x, y); x^2 + y^2 = 4\},$$
 [s]

d)
$$\varrho = \{(x, y); (x+1)^2 + y^2 = 3\},$$
 [a]

e)
$$\rho = \{(x, y); |x| = |y|\},$$
 [r,s,t]

3. Zistite, či relácia ρ na množine N je reflexívna, symetrická, antisymetrická, tranzitívna, ak

a)
$$\sigma = \{(a, b) \in \mathbb{N}^2; a \mid b\},$$
 [r,a,t]

b)
$$\sigma = \{(a, b) \in \mathbb{N}^2; a \le b\},$$
 [r,a,t]

c)
$$\sigma = \{(a, b) \in \mathbb{N}^2; a < b\},$$
 [a,t]

d)
$$\sigma = \{(a,b) \in \mathbb{N}^2; a^2 + a = b^2 + b\},$$
 [r,s,t]

e)
$$\sigma: a\sigma b \Leftrightarrow a+b$$
 je párne. [r,s,t]

4. Zistite, či relácia na množine *A* je reláciou ekvivalencie. Ak áno, nájdite triedy ekvivalencie jednotlivých prvkov množiny *A*.

a)
$$A = \{1, 2, 3, 4, 5\},\$$

 $\varrho = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5), (1, 5), (5, 1), (3, 5), (5, 3), (1, 3), (3, 1)\}$
[áno, $\varrho(1) = \{1, 3, 5\}, \varrho(2) = \{2\}, \varrho(4) = \{4\}$]

b)
$$A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$
 $\varrho = \{(x, y) \in A^2; x \mid 2 - y\},$ [nie]

c)
$$A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$
 $\varrho = \{(x, y) \in A^2; 3 \mid x + y\},$ [nie]

d)
$$A = N^+$$
, $x \rho y \Leftrightarrow x \mid y \text{ alebo } y \mid x$, [nie]

e)
$$A = \mathbb{Z}$$
, $x \rho y \Leftrightarrow x, y$ sú súdeliteľné čísla. [nie]

f) $A = \mathbb{Z}$, $x \rho y \Leftrightarrow 2 \mid x + y$

[áno,
$$\varrho(0) = \{2k; k \in \mathbb{Z}\}, \varrho(1) = \{2k-1; k \in \mathbb{Z}\}$$
]

- 5. Zistite, koľko rôznych relácií ekvivalencie je možné definovať na množine $A = \{1, 2, 3\}$?
- 6. Na množine $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ je daný rozklad $T = \{\{1, 2\}, \{3, 5\}, \{4\}\}$. Napíšte reláciu ekvivalencie na množine A indukovanú rozkladom T.

$$[\varrho = \{(1,1), (1,2), (2,1), (2,2), (3,3), (3,5), (5,3), (5,5), (4,4)\}]$$

7. Na množine \mathbf{R} je daná relácia $\varrho : x\varrho y \Leftrightarrow x - y \in \mathbf{Z}$. Dokážte, že ϱ je relácia ekvivalencie na množine \mathbf{R} . Aké sú triedy ekvivalencie prvku 0 a -2, 1?

$$[\varrho(0) = \mathbf{Z}, \varrho(-2, 1) = \{k - 0, 1; k \in \mathbf{Z}\}]$$

4. Orientované grafy

- 1. Daný je orientovaný graf G = (V, H, e), kde $V = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$, $H = \{h_1, h_2, h_3, h_4, h_5, h_6, h_7, h_8, h_9, h_{10}, h_{11}\}$, $e(h_1) = (1, 1), e(h_2) = (1, 2), e(h_3) = (3, 2), e(h_4) = (2, 3), e(h_5) = (1, 4), e(h_6) = (5, 1), e(h_7) = (2, 4), e(h_8) = (6, 2), e(h_9) = (6, 3), e(h_{10}) = (6, 3), e(h_{11}) = (4, 5)\}.$
 - a) Nakreslite diagram grafu G.
 - b) Určte indukovaný podgraf $G(\{2,3,4,5\})$ grafu G. (Stačí nakresliť jeho diagram)

$$[G(\{2,3,4,5\}) = (V',H',e'), V' = \{2,3,4,5\}, H' = \{h_3,h_4,h_7,h_{11}\}, e'(h_3) = (3,2), e'(h_4) = (2,3), e'(h_7) = (2,4), e'(h_{11}) = (4,5)\}]$$

c) Napíšte orientovaný sled (v grafe G) z vrcholu 2 do vrcholu 2 dĺžky 0, 1, 2 a 3.

[2; neexistuje;
$$2, h_4, 3, h_3, 2$$
; $2, h_8, 6, h_9, 3, h_3, 2$]

d) V grafe G nájdite orientovanú cestu z vrcholu 6 do vrcholu 1.

$$[6, h_8, 2, h_7, 4, h_{11}5, h_6, 1 \text{ alebo } 6, h_9, 3, h_3, 2, h_7, 4, h_{11}5, h_6, 1]$$

e) V grafe G nájdite orientovaný ťah z vrcholu 1 do vrcholu 4, ktorý nie je cestou.

$$[1, h_2, 2, h_4, 3, h_3, 2, h_7, 4]$$

- f) Je graf G silne súvislý? [nie, lebo neexistuje or. sled z 2 do 6]
- g) Nájdite všetky silne súvislé komponenty grafu G.

$$[G(\{1,2,3,4,5\}), G(\{6\})]$$

Príklady z LS 2. časť

1. Booleovské funkcie a výrazy

- 1. Booleovskú funkciu určenú B-výrazom $U(x, y, z) = \overline{(\overline{x}z + y\overline{z})} + xyz$ zapíšte pomocou tabuľky.
- 2. Zistite, či sú B-výrazy *U* a *V* ekvivalentné.

a)
$$U(x, y) = x\overline{y} + \overline{(x + y)}, \quad V(x, y) = \overline{x}\overline{y} + xy,$$
 [nie]

b)
$$U(x, y, z) = (x + y)(\overline{xz}), \quad V(x, y, z) = (\overline{xy})(\overline{xz}),$$
 [áno]

c)
$$U(x, y, u, v) = x\overline{v} + xy + \overline{x}\overline{u}v$$
, $V(x, y, u, v) = (x + v)(x + \overline{u})(\overline{x} + y)$, [nie]

d)
$$U(x, y, z, u) = x\overline{u} + xy + \overline{x}\overline{z}u$$
, $V(x, y, z, u) = (x + u)(x + \overline{z})(\overline{x} + y + \overline{u})$. [áno]

- 3. Pomocou tabuľky ekvivalencií B-výrazov ukážte, že B-výrazy *U* a *V* sú ekvivaletné.
 - a) $U(x, y, z) = x + \overline{y} + y(x + \overline{z}), \quad V(x, y, z) = \overline{z} + \overline{\overline{x}y},$
 - b) $U(x, y, z) = (x + y)(\bar{x}z), V(x, y, z) = (\bar{x}\bar{y})(\bar{x}z),$
 - c) $U(x, y, z, u) = x\overline{u} + xy + \overline{x}\overline{z}u$, $V(x, y, z, u) = (x + u)(x + \overline{z})(\overline{x} + y + \overline{u})$.
- 4. Nájdite všetky jednotkové a nulové body funkcie g bez použitia tabuľky funkcie.
 - a) $g(x, y, z) = \overline{x}z + xy + x\overline{y}\overline{z}$,

$$[J(g) = \{(0,0,1),(0,1,1),(1,1,0),(1,1,1),(1,0,0)\}]$$

b) $g(x, y, z) = (x + \overline{y})(x + z)\overline{z}$,

$$[N(g) = \{(0, 1, 0), (0, 1, 1), (0, 0, 0), (0, 0, 1), (1, 0, 1), (1, 1, 1)\}]$$

c) $g(x, y, z) = (x + \overline{y} + \overline{z}) \overline{(x + \overline{y})z}$.

$$[J(g) = \{(1,0,1), (1,1,1), (0,0,1), (0,1,0)\}]$$

2. UNDF a UNKF B-výrazov a booleovských funkcií

- 1. Aké je označenie elementárneho súčinového či súčtového člena?
 - a) $x\overline{y}z$, $x+\overline{y}+z$,

$$[S_5(x, y, z), T_2(x, y, z)]$$

b) $xy\overline{z}u$, $x+y+\overline{z}+u$,

$$[S_{13}(x, y, z, u), T_2(x, y, z, u)]$$

c) $x\overline{y}z\overline{u}$, $x + \overline{y} + z + \overline{u}$.

$$[S_{10}(x, y, z, u), T_5(x, y, z, u)]$$

- 2. Ktorý elementárny súčtový či súčinový člen má označenie
 - a) $S_0(x, y, z)$, $T_0(x, y, z)$,

$$[\overline{x}\overline{y}\overline{z}, x+y+z]$$

b) $S_{12}(x, y, z, u)$, $T_{12}(x, y, z, u)$

$$[xy\overline{z}\overline{u}, \ \overline{x} + \overline{y} + z + u]$$

- 3. Nájdite UNDF a UNKF B-výrazu, či funkcie
 - a) $U(x, y, z) = (x + \overline{y})z + (x + z)y$,

$$[xyz + xy\overline{z} + \overline{x}yz, (x+y+z)(x+y+\overline{z})(x+\overline{y}+z)(\overline{x}+y+z)(\overline{x}+y+\overline{z})]$$

b)
$$V(x, y, z, u) = (x + y + u)(x + z + u)(\overline{x} + z + \overline{u}),$$

$$[\overline{xy}\overline{z}u + \overline{xy}zu + \overline{xy}\overline{z}u + \overline{xy}zu + \overline{xy}zu + x\overline{y}\overline{z}\overline{u} + x\overline{y}zu + x\overline{y}zu + xy\overline{z}\overline{u} + xyzu + xyzu,$$

$$\underline{(x + y + z + u)(x + y + \overline{z} + u)(x + \overline{y} + z + u)(\overline{x} + y + z + \overline{u})(\overline{x} + \overline{y} + z + \overline{u})}]$$
c)
$$g(x, y, z) = ((\overline{xy} + \overline{z})y + x(\overline{y} + z))(\overline{xy} + z)$$

$$[\overline{x}yz + x\overline{y}z + x\overline{y}\overline{z} + xyz, (x + y + z)(x + y + \overline{z})(x + \overline{y} + z)(\overline{x} + \overline{y} + z)]$$
d)
$$h(x, y, z, u) = x\overline{y} + \overline{x}yu + xyz + \overline{z}u + z\overline{u}$$

3. Normálna disjunktívna a konjunktívna forma B-výrazov a booleovských funkcií

1. Nájdite jednu NDF (rôznu od UNDF) a jednu NKF (rôznu od UNKF) funkcie

a)
$$g(x, y, z) = \overline{(x\overline{z} + yz)}(xy + \overline{y}),$$
 [napr. NDF(g) = $\overline{x}\overline{y} + \overline{y}\overline{z},$ NKF(g) = $\overline{y}(\overline{x} + \overline{z})$]

b)
$$g(x, y, z) = (\overline{x} + \overline{y}z) + (\overline{x} + y)\overline{z}$$
.

[napr. NDF(
$$g$$
) = $xy + x\overline{z} + \overline{x}\overline{z} + y\overline{z}$, NKF(g) = $(x + \overline{z})(y + \overline{z})$]

2.
$$U(x, y, z) = (\overline{x} + y)(x + y + z)(\overline{y} + z)$$
. Nájdite jednu NDF (rôznu od UNDF) B-výrazu \overline{U} . [napr. NDF(\overline{U}) = $x\overline{y} + \overline{x}y\overline{z} + y\overline{z}$]

3.
$$V(x, y, z) = \overline{x}z + xy\overline{z} + \overline{y}$$
. Nájdite jednu NKF (rôznu od UNKF) B-výrazu \overline{V} . [napr. NKF(\overline{V}) = $(x + \overline{z})(\overline{x} + \overline{y} + z)y$]

4. Normálna disjunktívna a konjunktívna forma výrokových formúl

1. Napíšte výrokovú formulu, ktorej pravdivostné ohodnotenie je reprezentované B-výrazom

a)
$$\overline{(x+\overline{(y+\overline{z})})}(xz+y\overline{z}),$$
 $\overline{(p\vee \overline{(q\vee \overline{r})})}\wedge((p\wedge r)\vee(q\wedge \overline{r}))$
b) $1\cdot x\overline{y}z+0\cdot \overline{x}z+1\cdot \overline{x}y\overline{z},$ $\overline{(p\wedge \overline{q}\wedge r)\vee(\overline{p}\wedge q\wedge \overline{r})}$
c) $(0+x+y)(1+\overline{x}+\overline{y})(0+\overline{x}+\overline{y}+z).$ $\overline{(p\vee q)\wedge(\overline{p}\vee \overline{q}\vee r)}$

2. Pomocou B-výrazu napíšte pravdivostné ohodnotenie výrokovej formuly a.

a)
$$a = p \Rightarrow q$$
,
b) $a = (p \Rightarrow q) \Rightarrow r$,
c) $a = p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$,
d) $a = (p \land q) \Rightarrow r$,
e) $a = \overline{((p \lor \overline{q}) \Rightarrow r)} \lor (\overline{p} \land \overline{r})$.

$$[ph_a(x, y) = \overline{x} + y]$$

$$[\overline{x} + \overline{y} + z]$$

$$[\overline{x} + \overline{y} + z]$$

$$[x + \overline{y} + z]$$

3. Nájdite UNDF a UNKF výrokovej formuly *a*.

a)
$$a = p \Rightarrow q$$
, [UNDF $(a) = (\overline{p} \land \overline{q}) \lor (\overline{p} \land q) \lor (p \land q)$, UNKF $(a) = \overline{p} \lor q$]
b) $a = (p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$, [UNDF $(a) = (p \land q) \lor (\overline{p} \land \overline{q})$, UNKF $(a) = (p \lor \overline{q}) \land (\overline{p} \lor q)$]
c) $a = \overline{((p \lor q) \land r) \Rightarrow (\overline{p} \lor \overline{r})}$. [UNDF $(a) = (p \land q \land r) \lor (p \land \overline{q} \land r)$, UNKF $(a) = (p \lor q \lor r) \land (p \lor q \lor \overline{r}) \land (p \lor \overline{q} \lor r) \land (\overline{p} \lor q \lor r) \land (\overline{p} \lor \overline{q} \lor r)]$

4. Nájdite NDF a NKF (rôznu od UNDF resp. UNKF) výrokovej formuly b.

5. Úplný systém booleovských funkcií

- 1. Ukážte, že množina Q je USBF, ak
 - a) $Q = \{+, -\},$
 - b) $Q = \{\cdot, -\}$.
- 2. Funkciu g vyjadrite pomocou P₂-výrazov.
 - a) $g(x, y, z) = (\overline{x} + \overline{y}z)(x + yz)$,

[napr.
$$(((x \downarrow) \downarrow (y \downarrow (z \downarrow))) \downarrow) \downarrow (x \downarrow ((y \downarrow) \downarrow (z \downarrow)))$$
]

b) $g(x, y, z) = (x + \overline{y})(\overline{x} + y + z),$

[napr.
$$(x \downarrow (y \downarrow)) \downarrow ((x \downarrow) \downarrow ((y \downarrow z) \downarrow))$$
]

c) $g(x, y, z) = \overline{y}z + xy\overline{z}$.

[napr.
$$((y \downarrow (z \downarrow)) \downarrow ((((x \downarrow) \downarrow (y \downarrow)) \downarrow) \downarrow z)) \downarrow]$$

- 3. Funkciu g vyjadrite pomocou S₂-výrazov.
 - a) $g(x, y, z) = (\overline{x} + \overline{y}z)(x + yz),$

[napr.
$$((x \uparrow ((y \uparrow) \uparrow z)) \uparrow) \uparrow ((x \uparrow) \uparrow (y \uparrow z)) \uparrow]$$

b) $g(x, y, z) = (x + \overline{y})(\overline{x} + y + z),$

[napr.
$$(((x \uparrow) \uparrow y) \uparrow (x \uparrow ((y \uparrow) \uparrow (z \uparrow)))) \uparrow]$$

c) $g(x, y, z) = \overline{y}z + xy\overline{z}$.

[napr.
$$((y \uparrow) \uparrow z) \uparrow (((x \uparrow y) \uparrow) \uparrow z \uparrow))$$
]

- 4. Funkciu g vyjadrite pomocou P-výrazov.
 - a) $g(x, y, z, u) = y\overline{u} + \overline{x}zu + x\overline{y}\overline{z}u$,

$$[(((y\downarrow)\downarrow u)\downarrow (x\downarrow (z\downarrow)\downarrow (u\downarrow))\downarrow ((x\downarrow)\downarrow y\downarrow z\downarrow (u\downarrow)))\downarrow]$$

b) $g(x, y, z, u) = (z + \overline{u})(y + \overline{z} + u)(\overline{x} + \overline{y} + \overline{z} + \overline{u}).$

$$[((z \downarrow (u \downarrow)) \downarrow (y \downarrow (z \downarrow) \downarrow u) \downarrow ((x \downarrow) \downarrow (y \downarrow) \downarrow (z \downarrow) \downarrow (u \downarrow)))]$$

- 5. Funkciu g vyjadrite pomocou S-výrazov.
 - a) $g(x, y, z, u) = y\overline{u} + \overline{x}zu + x\overline{y}\overline{z}u$,

$$[((y \uparrow (u \uparrow)) \uparrow ((x \uparrow) \uparrow z \uparrow u) \uparrow (x(y \uparrow) \uparrow (z \uparrow) \uparrow u))]$$

b) $g(x, y, z, u) = (z + \overline{u})(y + \overline{z} + u)(\overline{x} + \overline{y} + \overline{z} + \overline{u}).$

$$[(((z \uparrow) \uparrow u) \uparrow ((y \uparrow) \uparrow z \uparrow (u \uparrow)) \uparrow (x \uparrow y \uparrow z \uparrow u)) \uparrow]$$

Príklady z LS 3. časť

1. Kombinačné logické siete

- 1. Nakreslite kombinačnú logickú sieť priradenú k B-výrazu
 - a) $U(x, y, z) = (x + \overline{y})z + (x + z)y$,
 - b) $U(x, y, z) = ((xyz + \overline{z})y + x(\overline{y} + z))(\overline{xy} + z),$
 - c) $U(x, y, z) = \overline{x} + x\overline{y} + xy\overline{z}$,
 - d) $U(x, y, z) = (x + \overline{y} + z)(\overline{x} + y)(y + \overline{z}).$
- 2. Nakreslite kombinačnú logickú sieť zostavenú len z 2-vstupových členov NOR (resp. NAND), ktorá realizuje funkciu
 - a) $f(x, y, z) = (x + \overline{y})z + (x + z)y$,
 - b) $g(x, y, z) = \overline{x} + x\overline{y} + xy\overline{z}$,
 - c) $h(x, y, z) = (x + \overline{y} + z)(\overline{x} + y)(y + \overline{z}),$
- 3. Nakreslite kombinačnú logickú sieť zostavenú len z 3-vstupových členov NOR (resp. NAND), ktorá realizuje funkciu
 - a) $f(x, y, z, u) = \overline{x}z + xy\overline{z}u$
 - b) $g(x, y, z, u) = (y + z)(x + \overline{y} + z + u)$
- 4. Nakreslite kombinačnú logickú sieť zostavenú len z členov NOR (resp. NAND) bez obmedzenia počtu vstupov, ktorá realizuje funkciu
 - a) $f(x, y, z, u) = x\overline{y} + \overline{x}y\overline{z} + yz\overline{u} + \overline{x}\overline{y}zu$,
 - b) $g(x, y, z, u) = (y + \overline{u})(x + \overline{y} + z)(\overline{x} + y + \overline{z} + \overline{u}).$

2. Boolevské funkcie $f: \mathbf{B}^n \to \mathbf{B}^m$

- 1. Napíšte booleovskú funkciu, ktorá by realizovala
 - a) sčitovanie dvoch nezáporných celých čísel v dvojkovej sústave, z ktorých prvé je jednociferné a druhé dvojciferné. [súčtom čísel x, y₁y₂ je najviac trojciferné

číslo
$$z_1z_2z_3$$
, kde $z_1 = xy_1y_2$, $z_2 = \overline{x}y_1 + x\overline{y}_1y_2 + xy_1\overline{y}_2$, $z_3 = \overline{x}y_2 + x\overline{y}_2$]

b) násobenie dvoch najviac dvojmiestnych nezáporných celých čísel v dvojkovej sústave, [súčinom čísel x_1x_2 , y_1y_2 je najviac štvorciferné číslo $z_1z_2z_3z_4$, kde $z_1 = x_1x_2y_1y_2$,

$$z_2 = x_1 \overline{x}_2 y_1 + x_1 y_1 \overline{y}_2, \ z_3 = \overline{x}_1 x_2 y_1 + x_1 \overline{x}_2 y_2 + x_1 \overline{y}_1 y_2 + x_2 y_1 \overline{y}_2, \ z_4 = x_2 y_2]$$

a zostavte k nej kombinačnú logickú sieť.

- 2. Nakreslite kombinačnú logickú sieť dvojkového dekódera s dvomi adresovými vstupmi. [adresové vstupy: A, B, výstupy: $s_0, ..., s_3$, pričom $s_i = S_i(A, B)$, kde $S_i(A, B)$ je i-tý elementárny súčinový člen]
- 3. Kombinačný logický obvod má dva vstupy a štyri výstupy. Keď vstup (x_1, x_2) reprezentuje v binárnej sústave číslo $k = x_1 2^1 + x_2 2^0$, nech výstup (z_1, z_2, z_3, z_4) reprezentuje číslo

 $3k = z_1 2^3 + z_2 2^2 + z_3 2^1 + z_4 2^0$. V tabuľkovej forme zapíšte logickú funkciu $f: \mathbf{B}^2 \to \mathbf{B}^4$, ktorá prislúcha k tomuto obvodu. Navrhnite jej fyzikálnu realizáciu pomocou členov NAND. $[f(x_1, x_2) = (x_1 x_2, x_1 \overline{x}_2, x_1 \oplus x_2, x_2)]$

- 4. Nech $A = a_1 a_0$, $B = b_1 b_0$ sú čísla v dvojkovej sústave $(a_i, b_i \in \{0, 1\})$. Navrhnite kombinačnú logickú sieť, pomocou ktorej vieme rozhodnúť, či A = B, A < B alebo A > B.
- 5. Zostrojte kombinačnú logickú sieť, ktorá má na vstupe dve *n*-tice núl a jednotiek $X = (x_1, ..., x_n), Y = (y_1, ..., y_n)$ a na výstupe 0, ak $X \neq Y$, a 1, ak X = Y.
- 6. Nakreslite kombinačnú logickú sieť multiplexora s dvomi adresovými vstupmi.
- 7. Pomocou multiplexora s dvomi adresovými vstupmi generujte funkciu
 - a) $g(x,y) = (((x \downarrow) \downarrow y) \downarrow (x \downarrow (y \downarrow))) \downarrow$,
 - b) $g(x, y, z) = \overline{(x + y\overline{z})(\overline{x}z + \overline{y}\overline{z})}$.
- 8. Pomocou multiplexora s tromi adresovými vstupmi generujte funkciu
 - a) $g(x, y, z) = (x + y\overline{z})(\overline{x}z + \overline{y}\overline{z}),$
 - b) $g(x, y, z, u) = 1 \Leftrightarrow v \text{ štvorici } (x, y, z, u) \text{ sú aspoň tri jednotky.}$

3. Karnaughova mapa

- 1. Nakreslite Karnaughovu mapu booleovskej funkcie
 - a) $g(x, y) = x\overline{y} + y$,
 - b) $g(x, y) = (x + y)(\bar{x} + y),$
 - c) $g(x, y, z) = \overline{x}y + x\overline{y} + z$,
 - d) $g(x, y, z, u) = ((((x \uparrow (y \uparrow) \uparrow u) \uparrow ((x \uparrow) \uparrow z)) \uparrow) \uparrow (y \uparrow z \uparrow (u \uparrow)) \uparrow (x \uparrow y)),$
 - e) $g(x, y, z, u, v) = 1 \Leftrightarrow v$ pätici (x, y, z, u, v) je párny počet jednotiek.
- 2. Funkcia f je určená normálnou disjunktívnou formou. Nakreslite Karnaughovu mapu priradenú k tejto NDF, ak
 - a) $f(x, y) = \overline{x}y + x$,
 - b) $f(x, y, z) = \overline{x}yz + xy + \overline{y}z$,
 - c) $f(x, y, z, u) = \overline{x}\overline{y}\overline{z}u + xyz + \overline{y}z$,
 - d) $f(x, y, z, u) = \overline{x}z + \overline{z} + xyu$,
 - e) $f(x, y, z, u) = y\overline{z} + \overline{y}u + \overline{x}\overline{z}\overline{u}$,
 - f) $f(x, y, z, u, v) = xz\overline{u} + \overline{x}\overline{z} + xyu + \overline{x}yz\overline{v}$,
 - g) $f(x, y, z, u, v) = \overline{y}z + xy\overline{v} + x\overline{y}\overline{z}u$.
- 3. Pomocou Karnaughovej mapy nájdite NDF (rôznu od UNDF) funkcie g, ak
 - a) $J(g) = \{(0,1,0), (1,1,0), (0,1,1), (1,1,1)\},\$

[napr. NDF(g) = y]

b) $N(g) = \{(1,0,1,0), (1,1,0,0), (0,0,1,1), (1,1,1,1)\},\$

[napr. NDF(
$$g$$
) = $\overline{y}\overline{z} + x\overline{y}u + yz\overline{u} + \overline{z}u + \overline{x}y$]

- c) $g(x, y, z, u, v) = 1 \Leftrightarrow v \text{ pätici } (x, y, z, u, v) \text{ je viac jednotiek ako núl.}$
 - [napr. NDF(g) = zuv + xzu + xzv + xuv + xyz + xyu + xyv + yzu + yuv + yzv]
- 4. Pomocou Karnaughovej mapy nájdite NKF (rôznu od UNKF) funkcie g, ak

4.

1. V automobile máme štyri nezávislé ovládacie prvky p, t, d, h. Tieto nám umožňujú zapnúť parkovacie svetá P, tlmené svetlá T, diaľkové svetlá D, hmlové svtlá H. Platia tieto zásady: Pri zapojení hociktorého zo svetiel T, D, H musia byť zapojené aj P. Pri zapojení H musia byť zapojené aj T. Svetlá T a D nemôžu byť zapojené súčasne.

Nájdite MNDF pre funkcie P, T, D, H premenných p, t, d, h. Navrhnite fyzikálnu realizáciu týchto funkcií pomocou členov NOR.

Príklady z LS 4. časť

1. Minimalizácia B-výrazov

1. Nájdite SNDF a jadro funkcie g, ak

a)
$$g(x, y, z) = \overline{x}\overline{z} + y\overline{z} + \overline{x}yz + xz$$
, [SNDF(g) = $\overline{x}\overline{z} + y + xz$ = Jadro(g)]

b)
$$g(x, y, z) = (x + y + \overline{z})(\overline{x} + \overline{y} + z),$$
 [SNDF(g) = $\overline{x}\overline{z} + \overline{y}\overline{z} + \overline{x}y + yz + xz + x\overline{y},$

Jaro(g) = 0

c)
$$g(x, y, z, u) = xz + \overline{xy}u + y\overline{z}u + \overline{xy}\overline{u} + \overline{y}\overline{z}\overline{u}$$
, [SNDF(g) = $\overline{xz} + \overline{xy}u + \overline{yz}u + \overline{yz}u + \overline{yz}u + xy\overline{u} + xz + xyu + y\overline{z}u + xy\overline{u} + yz\overline{u}$, Jadro(g) = 0]

d)
$$g(x, y, z, u) = (x + z + u)(y + \overline{z} + \overline{u}),$$
 [SNDF(g) = $z\overline{u} + \overline{z}u + x\overline{z} + x\overline{u} + xy + yz + yu,$
Jadro(g) = $z\overline{u} + \overline{z}u + y\overline{u} + x\overline{z} + x\overline{u} + xy + yz + yu,$

e)
$$g(x, y, z, u) = \overline{xz} + \overline{yz} + xzu + y\overline{z}u + \overline{x}y\overline{u}$$
, [Jadro(g) = $\overline{yz} + \overline{x}\overline{u}$,

$$SNDF(g) = \overline{x}\overline{z} + \overline{x}\overline{y} + \overline{x}\overline{u} + \overline{y}z + xzu + xyu + y\overline{z}u$$

f)
$$g(x, y, z, u, v) = (x + z + \overline{u} + v)(y + \overline{z} + \overline{u} + \overline{v})(\overline{x} + y + u)(\overline{x} + \overline{y} + z + v)(x + \overline{y} + \overline{u} + v).$$

$$[Jadro(g) = \overline{x}\overline{u} + yv, SNDF(g) = \overline{x}\overline{u} + \overline{x}\overline{y}z\overline{v} + \overline{y}zu\overline{v} + \overline{x}\overline{z}v + \overline{z}uv + x\overline{y}u\overline{v} + xzu\overline{v} + x\overline{y}\overline{z}u + xyz + yz\overline{u} + yv]$$

2. Nájdite všetky INDF a MNDF funkcie g, ak

a)
$$g(x, y, z) = \overline{x}\overline{z} + y\overline{z} + \overline{x}yz + xz$$
, $[INDF(g) = \overline{x}\overline{z} + y + xz = MNDF(g)]$

b)
$$g(x, y, z) = (x + y + \overline{z})(\overline{x} + \overline{y} + z),$$
 [INDF_{1,2}(g) = $\overline{x}\overline{z} + x\overline{y} + \left\langle \begin{array}{c} \overline{x}y + xz \\ yz \end{array} \right\rangle$

$$y + \overline{z})(\overline{x} + \overline{y} + z), \qquad [INDF_{1,2}(g) = \overline{x}\overline{z} + x\overline{y} + \left\langle \begin{array}{c} \overline{x}y + xz \\ yz \end{array} \right.,$$

$$INDF_{3,4}(g) = \overline{y}\overline{z} + \overline{x}y + \left\langle \begin{array}{c} yz + x\overline{y} \\ xz \end{array} \right., INDF_{5}(g) = \overline{x}\overline{z} + \overline{y}\overline{z} + yz + xz,$$

$$MNDF_1(g) = \overline{x}\overline{z} + x\overline{y} + yz, MNDF_2(g) = \overline{y}\overline{z} + \overline{x}y + xz$$

$$\[\text{Jadro}(g) = x\overline{y} + \overline{x}y + z\overline{u}, \text{ MNDF}_{1,2}(g) = \text{INDF}_{1,2}(g) = \text{Jadro}(g) + \left\langle \begin{array}{c} x\overline{z}u \\ y\overline{z}u \end{array} \right] \]$$

c)
$$g(x, y, z, u) = \overline{xy} + x\overline{y} + \overline{xzu} + y\overline{z}u + xz\overline{u}$$
,

$$\begin{bmatrix} \operatorname{Jadro}(g) = x\overline{y} + \overline{x}y + z\overline{u}, & \operatorname{MNDF}_{1,2}(g) = \operatorname{INDF}_{1,2}(g) = \operatorname{Jadro}(g) + \left\langle \begin{array}{c} x\overline{z}u \\ y\overline{z}u \end{array} \right] \\ \operatorname{d}) & g(x, y, z, u) = x\overline{y} + z\overline{u} + \overline{x}y\overline{z} + \overline{x}zu + x\overline{z}u, & [\operatorname{Jadro}(g) = x\overline{y} + \overline{x}y + z\overline{u}, \\ \operatorname{INDF}_{1,2}(g) = \operatorname{Jadro}(g) + z\overline{y} + \left\langle \begin{array}{c} x\overline{z}u \\ y\overline{z}u \end{array} \right, & \operatorname{INDF}_{3,4}(g) = \operatorname{Jadro}(g) + \overline{x}z + \left\langle \begin{array}{c} x\overline{z}u \\ y\overline{z}u \end{array} \right,$$

každá INDF je aj MNDF

e)
$$g(x, y, z, u) = x\overline{z} + \overline{y}u + \overline{x}z\overline{u} + \overline{x}yu + xy\overline{u}$$
, $[Jadro(g) = x\overline{z} + \overline{x}z + \overline{y}u, \\ INDF_{1,2}(g) = Jadro(g) + \overline{z}u + \left\langle \begin{array}{c} xy\overline{u} \\ yz\overline{u} \end{array} \right\rangle$, $INDF_{3,4}(g) = Jadro(g) + \overline{x}u + \left\langle \begin{array}{c} xy\overline{u} \\ yz\overline{u} \end{array} \right\rangle$,

každá INDF je aj MNDF]

f)
$$g(x, y, z, u) = \overline{x}z + x\overline{z} + \overline{x}\overline{y}u + yz\overline{u} + y\overline{z}u$$
, [Jadro(g) = $\overline{x}z + x\overline{z}$, INDF_{1,2}(g) = Jadro(g) + $\overline{z}u$ + $\left\langle \begin{array}{c} xy\overline{u} \\ yz\overline{u} \end{array} \right\rangle$, INDF_{3,4}(g) = Jadro(g) + $\overline{x}u$ + $\left\langle \begin{array}{c} xy\overline{u} \\ yz\overline{u} \end{array} \right\rangle$, každá INDF je aj MNDF]

g)
$$g(x, y, z, u) = y\overline{u} + \overline{x}z + \overline{y}\overline{z}u + x\overline{y}z + xy\overline{z}$$
, [Jadro(g) = $y\overline{u} + \overline{y}u + \overline{x}z$, [NDF_{1,2}(g) =Jadro(g) + $z\overline{u}$ + $\left\langle \begin{array}{c} x\overline{z}u \\ xy\overline{z} \end{array} \right\rangle$, INDF_{1,2}(g) =Jadro(g) + $\overline{y}z$ + $\left\langle \begin{array}{c} x\overline{z}u \\ xy\overline{z} \end{array} \right\rangle$,

každá INDF je aj MNDF]

h)
$$g(x, y, z, u, v) = \overline{z}\overline{u}\overline{v} + y\overline{z}u + \overline{x}\overline{z}u + \overline{x}zu + yz\overline{u}v + x\overline{z}\overline{u}v$$
.

$$[\text{Jadro}(g) = x\overline{z}\overline{u} + \overline{x}u,$$

$$INDF_{1,2,3,4}(g) = Jadro(g) + \overline{z}\overline{u}\overline{v} + \left\langle \begin{array}{c} y\overline{z}u + \left\langle \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \end{array} \right. \\ \\ xy\overline{z} + \left\langle \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} y\overline{z}u + \left\langle \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \\ xy\overline{z} + \left\langle \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} xy\overline{z} + \left\langle \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ xy\overline{u}v + \overline{x}yzv \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}yzv \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \overline{x}v \\ \end{array} \right. \\ \left. \begin{array}{c} yz\overline{u}v \\ \overline{x}v \\$$

3. Nájdite všetky MNDF a MNKF funkcie g, ak

a)
$$g(x, y, z) = x\overline{y} + xy\overline{z} + \overline{x}\overline{y}z$$
, $[MNDF(g) = x\overline{z} + \overline{y}z, MNKF(g) = (x + z)(\overline{y} + \overline{z})]$

b)
$$g(x, y, z, u) = (x + \overline{y} + \overline{z} + u)(\overline{x} + y + \overline{u})(x + \overline{y} + \overline{z} + \overline{u})(\overline{x} + \overline{y} + \overline{u}),$$

$$[\mathsf{MNDF}(g) = \overline{x}\overline{y} + x\overline{u} + \overline{x}\overline{z}, \, \mathsf{MNKF}(g) = (\overline{x} + \overline{u})(x + \overline{y} + \overline{z})]$$

c) $g(x, y, z, u) = \overline{y}zu + x\overline{y}u + \overline{x}\overline{z} + yzu + x\overline{y}z$,

$$[MNDF(g) = \overline{y}u + \overline{x}\overline{z} + zu + x\overline{y}z,$$

$$MNKF_{1,2}(g) = (x + \overline{z} + u)(\overline{x} + z + u)(\overline{x} + \overline{y} + z) \left\langle \begin{array}{c} (\overline{x} + \overline{y} + u) \\ (\overline{y} + \overline{z} + u) \end{array} \right]$$

d)
$$g(x, y, z, u) = x\overline{y}zu + x\overline{z}\overline{u} + \overline{y}z\overline{u} + yzu + \overline{y}\overline{z}u$$
, [MNDF(g) = $x\overline{y} + x\overline{z}\overline{u} + \overline{y}z\overline{u} + yzu + \overline{y}\overline{z}u$,

$$MNKF(g) = (x+z+u)(x+y+\overline{z}+\overline{u})(\overline{y}+\overline{z}+u)(\overline{y}+z+\overline{u})$$

e)
$$g(x, y, z, u) = (x + z + u)(x + y + \overline{z} + \overline{u})(x + z + \overline{u})(\overline{x} + \overline{y} + \overline{z} + u),$$

$$[\mathsf{MNDF}(g) = x\overline{z} + x\overline{y} + \overline{x}yz + xu, \, \mathsf{MNKF}(g) = (x+z)(x+y+\overline{u})(\overline{x}+\overline{y}+\overline{z}+u)]$$

f) $g(x, y, z, u, v) = \overline{x}\overline{y}z + \overline{y}z\overline{u} + x\overline{y}u + xy\overline{z} + xyv + \overline{x}y\overline{z}\overline{u}$,

$$\left[\text{MNDF}_{1,2}(g) = \overline{y}z + y\overline{z}\overline{u} + x\overline{z}u + \left\langle \begin{array}{c} xyv \\ xzv \end{array} \right. \right.$$

$$MNKF(g) = (y+z+u)(\overline{y}+\overline{z}+v)(x+\overline{y}+\overline{z})(x+z+\overline{u})$$

g) $g(x, y, z, u, v) = (\overline{y} + z + \overline{u} + v)(z + \overline{u} + \overline{v})(x + \overline{y} + \overline{z} + \overline{u} + v)(y + \overline{z} + \overline{u} + \overline{v}).$

$$\left[\text{MNDF}_{1,2}(g) = \overline{u} + \overline{y}\overline{v} + yzv + \left\langle \begin{array}{c} xz\overline{v} \\ xyz \end{array} \right. \right.$$

$$MNKF(g) = (\overline{y} + z + \overline{u})(y + \overline{u} + \overline{v})(x + \overline{y} + \overline{u} + v)]$$

4. Nájdite MNDF a MNKF booleovskej funkcie $g(x, y, z, u, v) = \overline{x}z + yuv + \overline{y}zuv + \overline{x}y\overline{z}u\overline{v}$ a k tej z nich, ktorá má menej písmen nakreslite prislúchajúcu kombinačnú sieť.

$$MNDF(g) = \overline{x}z + zuv + yuv + \overline{x}yu$$

$$MNKF(g) = (z + u)(\overline{x} + u)(\overline{x} + v)(y + z)$$

2. Konečné automaty

- 1. Navrhnite tabuľkou Mealyho automat $A = (S, X, Z, \delta, \lambda)$, v ktorom |X| = 3, |Z| = 3, |S| = 3 a nakreslite jeho graf.
- 2. Navrhnite tabuľkou Moorov automat $A = (S, X, Z, \delta, \mu)$, v ktorom |X| = 3, |Z| = 2, |S| = 4 a nakreslite jeho graf.
- 3. Zariadenie používa vstupnú abecedu $X = \{a, b\}$ a výstupnú abecedu $Z = \{0, 1\}$. Výstup je 1 práve vtedy, keď na vstupe boli za sebou písmená bab. Popíšte zariadenie ako automat.
- 4. Popíšte automat so vstupnou abecedou $X = \{1, 2, 3\}$ a výstupnou $Z = \{0, 1\}$, ak výstupz(t) = 1 práve vtedy, keď pre vstupy platí x(t-2) + x(t-1) > 2x(t) (+ je obvyklé sčitovanie v množine reálnych čísel).
- 5. Popíšte automat $A = (S, X, Z, \delta, \lambda)$, ak $X = \{a, b\}$, $Z = \{0, 1\}$. Výstup je 1, vždy keď na vstupe je v poradí štvrté b (nemusia ísť za sebou), ináč je výstup 0.
- 6. Popíšte ako automat zariadenie, ktorého vstupná abeceda je $X = \{a, b\}$, výstupná $Z = \{0, 1\}$ a na výstupe sa objaví 1 práve vtedy, keď sa na vstupe nachádza štvrté a v bloku písmen a idúcich za sebou (čítač blokov dĺžky 4). V opačnom prípade je výstup 0.
- 7. Hádžem mincou. Vyhrám 1 Sk za každé druhé písmo a za hlavu, keď pred ňou bola hlava (ináč nevyhrávam). Popíšte automat, ktorý bude hlásiť moju výhru.
- 8. Chceme čítať slovenský text (26 základných písmen plus medzera medzi slovami). Navrhnite zariadenie, ktoré bude indikovať prítomnosť slova začínajúceho na t a končiaceho na r. Popíšte to zariadenie ako automat.
- 9. Daný je Mealyho automat tabuľkou. Zistite, či k nemu existuje silno ekvivalentný Moorov automat. Ak existuje, popíšte ho tabuľkou.

a)

15.11.2004 4

10. Automat A je daný tabuľkou. Nakreslite graf automatu A a vypočítajte $\hat{\delta}(s, w)$, $\hat{\lambda}(s, w)$, ak a) s = 3, w = aababbba,

	а	b
1	3/1	1/0
2	4/0	3/1
3	4/0	3/0
4	2/1	2/0

b) s = 4, w = abbcbaac

	а	b	c	μ
1	3	2	4	0
2	1	4	2	1
3	4	1	3	1
4	1	3	2	0

11. Zariadenie má tri vstupné znaky 0, 1, *Q*. Na "otázku" *Q* vloženú na vstup odpovedá, či počet doteraz vyslaných jednotiek bol párny alebo nepárny. Popíšte toto zariadenie ako neúplne špecifikovaný automat.